

Boekbespreking 31 oktober 2017 De Omslag, Augustus door John Williams

Jannie, Wil en Joke zijn er niet.

Nelleke; is er 2x mee begonnen en 2x mee gestopt. Het leek haar of ze aan het vertalen is zoals vroeger op school, ze had er verder geen zin in.

Marné; ongeveer hetzelfde gevoel als Nelleke, ze is tot bladzijde 12 gekomen, verder geen zin.

Paulien; vond het eerste deel niet gemakkelijk, het tweede deel was persoonlijker. Maar het geheel sprak haar niet aan. Ze vond het middelmatig.

Wil; gaf d.m.v. een briefje aan dat zij het een bijzonder boek vond. Juist door de vorm van het verhaal in briefvorm, lijkt het net of je opgenomen wordt in die tijd. Leuk om iets te lezen uit de antieke geschiedenis.

Annelies; ik vond het een mooi boek met mooie taal. Sommige passages vond ik heel intrigerend, b.v. over De Moraal... het lijkt eigenlijk heel modern.

Gerda; heeft zelfs een ander boek over Augustus gehaald met kaarten e.d. er in. Ze vond het mooi.

Richtje; zij had na de 1^e twee boeken van Williams hoge verwachtingen. Dit boek vond zij moeilijk, niet zijn beste boek dus. Veel namen er in maar ze is doorgegaan en heeft het uitgelezen, toen vond zij het steeds beter, interessant en boeiend.

Inhoud

Het is 45 voor Christus wanneer Julius Caesar zijn achterneef onder zijn hoede neemt en als de door hem gewenste opvolger aanwijst. Daarmee begint voor de jonge Gaius Octavius een lange periode waarin hij in het middelpunt van de macht verkeert. Dat gaat niet zonder strijd – en die strijd begint een jaar later al als Julius Caesar wordt vermoord. Samen met zijn vrienden Marcus Agrippa, Maecenas en Salvidienus Rufus zint Octavius op de beste manier om zijn macht in Rome veilig te stellen.

De jonge heerser krijgt te maken met het typische gekonkel, de corruptie en het verraad dat voor altijd aan Rome verbonden lijkt te zijn geweest. Maar het lukt hem om zijn vijanden van zich af te houden, door slimme spelletjes te spelen. Zo stuurt hij rivaal Marcus Antonius naar het oosten, waar die zich kan bezighouden met de Egyptische koningin Cleopatra, totdat de onvermijdelijke slag bij Actum de weg vrijmaakt naar alleenheerschappij.

Octavius wordt Augustus, de eerste echte keizer van Rome.

De geschiedenis van meer dan tweeduizend jaar geleden zo levendig beschrijven dat het lijkt of je er middenin staat, en dat het dus in zekere zin tijdloos wordt, is nog niet zo makkelijk voor een schrijver. John Williams slaagt daarin door zijn roman met afwisselende brieven en dagboekfragmenten op te bouwen, en veelvuldig in de tijd heen en weer te springen. Dat stelt hem in de gelegenheid de gebeurtenissen vanuit diverse gezichtspunten te belichten.

Ieder personage heeft zo zijn of haar eigen belangen en interpretatie van de werkelijkheid. Bijzonder is dat iedere brief ook een eigen watermerk heeft, een eigen toon-of-voice en op die manier een

inkijkje in de gedachten van de fictieve schrijver geeft. Want fictief zijn ze, ondanks dat het lijkt of de brieven zo uit een of ander archief opgeduikeld zijn. Julius Caesar is dwingend – “stuur de jongen naar Appolonia”- Marcus Agrippa is analytisch, Maecenas literair, dochter Julia hartstochtelijk. Octavius zelf opvallend beschouwend en nederig.

Voor al op de momenten waarop iets van de doelloosheid doorklinkt, b.v. in de woorden van Octavius: “ik ben er van overtuigd geraakt dat er in het leven van ieder mens vroeg of laat een moment komt, waarop het besef tot hem doordringt, los van wat hij verder ook moge begrijpen en of hij het besef kan verwoorden of niet, van het angstaanjagende feit dat hij, meer dan al het andere wat hij weet, alleen is en op zichzelf staat, en dat hij niets anders kan zijn dan het armzalige wezen dat hij is.”

Een zin die net zo goed uit een van zijn eerdere boeken had kunnen komen, maar die in Augustus getuigt van een groot inzicht in het leven van de man aan de top.

Door de vorm, de vele brieven, soms korter, soms langer, duurt het even voor dat je gegrepen bent. Maar als dat eenmaal gebeurd is, laten de personages je niet meer los. De verdienste van Williams is dat het leest alsof het zich allemaal gisteren afspeelde, alsof er geen 2 millenia tussen ons en keizer Augustus staan.

Hij geeft de bekende namen uit de geschiedenis een gezicht, maakt ze menselijk, en dat alles in zijn herkenbare compacte schrijfstijl, die in al zijn beknoptheid rijk is aan beelden en ruimte laat voor interpretatie. Want wie Augustus nu echt was, blijft nog steeds in nevelen gehuld; door al die verschillende schrijvers die aan het woord komen, allemaal met hun eigen belangen, hun eigen doelen en hun eigen karakter.

Na een proloog bestaat het uit 3 boeken, het laatste is het kortste deel en hierin is keizer Augustus in augustus 14 jaar na Chr. aan het woord. Hij schrijft een brief aan zijn vriend Nicolaus van Damascus en daarin denkt hij als oud, 76 jaar, en wijs man na, over wat hij in zijn leven heeft gedaan.

In de epiloog schrijft de jonge arts Philippus een brief aan de geschiedschrijver Seneca over de dood van zijn keizer, hij was daarbij.

Enkele thema's; Macht, zelfmoord, moord, verraad, vader-dochterrelatie, liefdesrelatie; problemen/echtscheiding, overspel, en oorlog.

John Williams (1922-1994) groeide op in Texas, Amerika, haalde een Master of Arts en studeerde Engelse literatuur. Hij schreef o.a. *Nothing but the night*, zijn debuutroman, in 1948, en publiceerde twee poëziebundels. In 1960 verscheen *Butcher's Crossing* en in 1965 *Stoner*, in 1972 *Augustus*.

Hij verrast in dit boek (in 2014 uitgegeven), met onderwerp en stijl – maar dwars door alle brieven en fragmenten heen herken je thema's uit *Stoner* en *Butcher's Crossing* (in 2013 uitgegeven), alledrie na zijn dood herontdekt. Voor *Augustus* ontving Williams de National Book Award.